

Йордан Радичков
Да имаш и да нямаш

Племенникът на Фр. Т. Мититаки замина за птичата ривиера и останата там месец време, ако не и малко повече. Фр.Т. Мититаки бе се изселил отдавна, бе се наредил там човекът и от година време все кани своя племенник да му гостува. Той ходи и се върна, ама важен, важен, целият мирише на водорасло, на единия си крак турил пръстен и с тоя крак, дето е пръстенът, стъпва само на пръсти, та важноста му става още по-безпределна.

Ние веднага го наобиколихме и му викаме: Абе Мититаки (той носеше името на роднината си), абе Мититаки, ти що ни не прати картичка от птичата ривиера! Нали като тръгна, каза, че ще ни пратиш илюстрирана картичка, а пък не прати! Вярно, че така беше, разправя Мититаки, но как да пратя, кога там няма никаква поща. Да взема да пратя по човек, не съм сигурен дали човекът ще донесе картичките. Веднъж чичо ми изпрати много хубави трохи по някакъв човек, а човекът да вземе да изяде трохите и даже една троха за много здраве не ми донесе. Чичо ми все разправяше: Ако искаш нещо да не пристигне, дето трябва, прати го по човек!

Мититаки разправя едни чудесии, ние го слушаме захласнато и в учудването си някой току тупне от дървото. Чичо му например имал няколко кораба в ривиерата, държал терасите на хотелите, а така също и водните велосипеди. Някой от нас не е виждал още воден велосипед и Мититаки ни обясни как може да се кара велосипед по водата. Чичо му го возел непрекъснато на тия велосипеди, а нощем го водел по терасите на хотелите, та да се излежават, да гледат светлините на морето или пък как звездите лека-полека вървят по небето, ама съвсем на пръсти, та да не вдигат шум и да не събудят спящите. Главният булевард на ривиерата също бил собственост на Фр. Т. Мититаки и ние питахме нашия врабец какво прави чичо му с тоя булевард. Аз например, ако имам булевард, не зная какво мога да правя с него.

Как какво!, учудва се Мититаки. Чичо има цял булевард и по цял ден се разхожда из него. Малко ли е човек да има булевард! Ние тука сме изостанали и ако ни дадат един булевард да го управляваме, ще го забатачим още на втория ден. А чичо не забатачва. Той става много рано сутрин и надзирава сто и трийсет метача дали ще пометат добре булеварда. Метачите, все яки мъже, вземат по един палмов лист и почват да метат, ама внимателно, за да не вдигат прахоляк. Те метат, а чичо шета напред-назад, надниква навсякъде и ако види, че са пропуснали дори една троха, грабва трохата и отива, та се кара на метачите. Ония изпадат в неудобство, почват да метат още по-старателно и докато

изгрее слънцето, булевардът блясва, като че е почистен с език. Чичо е много придирчив и не дава пращинка да падне върху неговия булевард, затуй който посетител дойде, най-напред ще отиде да види чичовия булевард и да се разходи по него. Даже един крал идва, заедно с кралицата, те също видяха, цъкаха с езици и одобриха булеварда на чичо.

Подир обед, когато стане горещо, чичо отива в гаража и дава команди там да изкарат цистерните и да измият булеварда със студена вода. Цистерните веднага излизат, чичо хвърчи над тях, казва къде да се мие повече, къде по-малко, нарежда къде да се повтори и т.н.

Нямате си представа какво нещо е!, въздъхва Мититаки. Ама чичо ми, нали е човек със замах, па и късметът му е голям, хванал се с булеварда и го направил. Той кога взел тоя булевард, било много прашно, та ценил машини и инженери, асфалтирал всичко, натурял бордюри, а покрай бордюрите пък наредил летни ресторанти. Той лично държи три летни ресторанта и сума врабец е събрал около себе си да му помага. Врабецът по цял ден тича нагоре-надолу и почитства ресторантите било от мухи, било от боклуци или пък буболечки.

Племенникът ни разправя също така, че чичо му управлява и цялата санитарна власт на птичата ривиера и организира големи отряди за изстребване на комари. Сам Мититаки на два пъти бил взел участие в подобно изстребление. Той вика, че комарите там били големи като хеликоптери и хапели по-зло от кучета посетителите на ривиерата. Чичо му обаче не може да разреши комара да отиде па неговия булевард и да хапе посетителя. Или пък, да кажем, посетителят е седнал в един от трите летни ресторанта, тъкмо си яде супата, и ще довтаса комарът да го ухапе по глезена или по вратната жила. Ако той го ухапе по вратната жила, посетителят ще се ядоса, ще хвърли супата и повече няма да стъпи в тоя ресторант. За това чичо дебне, а ако не той, някой друг врабец дебне и щом види, че комарът се задава с гола сабя, нашият фрас! – прерязва го с клона на две. Не комар, казва Мититаки, ами едnodневка дори не смее да прехвъркне над чичовия булевард.

Питаме го какъв е пръстенът на крака му. Мититаки ни разказва, че преди да си тръгне, отишли с чичо му в някаква станция, та го опръстенили. Сега по тоя пръстен учени хора ще го следят и ще разберат подир време къде пътуват врабците. Разбира се, тая работа пак я бил уредил Фр. Т. Мититаки с познанства и с връзки, щото много държел да знае къде ще отиде племенникът му, та като му потрябва един ден, да го повика.

Нямате представа, вика Мититаки, какъв живот се живее там на

птичата ривиера, и ако не бяхте вие, никога нямаше да се върна. Е що се върна?, питаме го ние. Ами за да се похваля, казва Мититаки. Ако нямаше кому да се похваля, хич и нямаше да се връщам! Преди да си тръгна, чичо ме води на една египетска пирамида. Пирамидите някога били на фарарните, ама фараоните измрели и чичо беше хвърлил око на една, та я покори и я завзе. Как я покори!, питаме ние. Ами пирамидата нали се източва нагоре, обяснява ни Мититаки, докато накрая има само едно тънко връхче, колкото да стъпиш с един крак на него. Щом стъпиш горе с един крак, и ставаш покорител на пирамидата. Тя вече е твоя, никой друг няма никакви права над нея.

Та чичо ми вика, избери си една пирамида, ще я вземем и ще си имаш и пирамида. Това е чисто фараонска работа, няма никаква имитация.

Брей, брей!, чудим се ние. Даже и пирамида има чичо ти, съвсем истинска. А, има, разбира се, само че той, чичо, отива на пирамидата обикновено в събота или в неделя да си почива.

Забогатял човекът, потръгнало му, ка-кво да се прави! Ние тука кърпим беднотията си, преживяваме горе-долу, ни пирамида има някой от нас, ни булевард. А Фр. Т. Мититаки държи и булевард, и три летни ресторанта, сума ти водни велосипеди и не знам какво още.

Ами гнездото?, питам Мититаки, какво е гнездото на чичо ти. Ами че той чичо ми няма гнездо, казва Мититаки. Тъй ли, споглеждаме се всички ние изненадано и като се съветваме тихо помежду си, решаваме най-последно, че всичкото богатство на Фр. Т. Мититаки и цялата му птича ривиера пет пари не чини, щом като той няма едно най-обикновено птиче гнездо, където може да се сгуши на топло и да го напълни нощем с най-хубави сънища.

КРАЙ

© Йордан Радичков

Източник: Словото

Набиране: Мирослава Георгиева

Издание: Йордан Радичков. Ние, врачетата. Разкази, „Народна младеж“, С. 1968

Свалено от „Моята библиотека“ [<http://purl.org/NET/mylib/text/11498>]